

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡΧΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΧΕΙΡΙΣΜΟ ΠΑΡΑΤΥΠΙΩΝ
ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ
ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
«ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»
ΚΑΙ «ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ»**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
1 ΣΚΟΠΟΣ	3
2 ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	3
3 ΟΡΙΣΜΟΙ	5
4 ΓΕΝΙΚΑ	6
5 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΛΟΥΣ	6
6 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΑΡΧΩΝ	7
7 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ	14
8 ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΟΥΝ ΕΣΟΔΑ	15
9 ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ	16
10 ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΩΝ ΣΤΟ ΟΠΣ	16
11 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΑΝΤΙΡΡΗΣΕΩΝ	16
12 ΑΝΑΚΤΗΣΕΙΣ ΠΟΣΩΝ ΠΑΡΑΤΥΠΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	18
13 ΛΗΨΗ ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ	18
14 ΜΗΤΡΩΑ ΠΑΡΑΤΥΠΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΤΗΣΕΩΝ	18
15 ΕΥΘΥΝΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΑΡΧΩΝ	19

1. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός της εγκυκλίου αυτής είναι να καθορίσει τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται στις περιπτώσεις εντοπισμού παρατυπιών σε σχέση με τα έργα που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής ("τα Ταμεία") για την Προγραμματική Περίοδο 2007 - 2013. Η ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις παρατυπίες που εντοπίζονται αποτελεί σημαντικό κεφάλαιο για την Επιτροπή και κατά συνέπεια για το κράτος μέλος το οποίο, σύμφωνα με τους σχετικούς κοινοτικούς κανονισμούς, καθίσταται πρωταρχικά υπεύθυνο για τον εντοπισμό τους. Πιθανή αποτυχία εντοπισμού παρατυπιών και ενημέρωσης της Επιτροπής δύναται να οδηγήσει σε απώλεια κοινοτικών πόρων, στην περίπτωση που εντοπισθούν από την ίδια την Επιτροπή. Ως εκ τούτου, ο καθορισμός συγκεκριμένου πλαισίου διαδικασιών και η συμμόρφωση όλων των εμπλεκόμενων αρχών/φορέων είναι ύψιστης σημασίας.

Στις παραγράφους που ακολουθούν περιγράφονται οι διαδικασίες που έχουν καθοριστεί σε σχέση με:

- α) την ενημέρωση και
- β) το χειρισμό των περιπτώσεων παρατυπιών που εντοπίζονται.

Οι πρόνοιες της εγκυκλίου αφορούν όλες τις εμπλεκόμενες αρχές/φορείς στη διαχείριση, υλοποίηση και έλεγχο των Προγραμμάτων δηλαδή, τους Δικαιούχους, τους Ενδιάμεσους Φορείς, τη Διαχειριστική Αρχή, την Αρχή Πιστοποίησης και την Αρχή Ελέγχου.

2. ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η ανάγκη για ενημέρωση σε σχέση με παρατυπίες προκύπτει από τις πρόνοιες των Κανονισμών (ΕΚ) αρ. 1083/2006 του Συμβουλίου, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής, (ΕΚ) αρ. 1828/2006 της Επιτροπής, για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1083/2006 του Συμβουλίου και (ΕΚ) αρ. 846/2009 της Επιτροπής, με τον οποίο τροποποιείται ο Κανονισμός (ΕΚ) αρ. 1828/2006.

Στην ενότητα αυτή καταγράφονται αποσπάσματα από τις πιο βασικές αναφορές των κανονισμών (ΕΚ) αρ. 1083/2006 του Συμβουλίου και (ΕΚ) αρ. 1828/2006 της Επιτροπής, όπως έχει τροποποιηθεί από τον Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 846/2009 της Επιτροπής, τα οποία αφορούν στις απαιτήσεις για ενημέρωση και χειρισμό των περιπτώσεων παρατυπιών.

- **Άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΚ) 1828/2006:**

1. Με την επιφύλαξη των άλλων υποχρεώσεων δυνάμει του άρθρου 70 του κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1083/2006, εντός δύο μηνών μετά το τέλος κάθε τριμήνου, τα κράτη μέλη δηλώνουν στην Επιτροπή τυχόν παρατυπίες οι οποίες αποτέλεσαν αντικείμενο πρώτης διοικητικής ή δικαστικής διαπίστωσης.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, δεν χρειάζεται να δηλώνονται οι ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) περιπτώσεις όπου η παρατυπία έγκειται μόνο στην αδυναμία μερικής ή πλήρους εκτέλεσης μιας πράξης που περιλαμβάνεται στο συγχρηματοδοτούμενο επιχειρησιακό πρόγραμμα λόγω της πτώχευσης του δικαιούχου*
- β) περιπτώσεις που γνωστοποιούνται στη διαχειριστική αρχή ή στην αρχή πιστοποίησης από το δικαιούχο οικειοθελώς και πριν διαπιστωθούν από τη μία ή την άλλη αρχή, είτε πριν είτε μετά τη συμπερίληψη της εν λόγω δαπάνης στην πιστοποιημένη δήλωση που υποβάλλεται στην Επιτροπή*
- γ) περιπτώσεις που διαπιστώνονται και διορθώνονται από τη διαχειριστική αρχή ή την αρχή πιστοποίησης πριν από τη συμπερίληψη της εν λόγω δαπάνης σε δήλωση δαπανών που υποβάλλεται στην Επιτροπή.*

Ωστόσο, οι παρατυπίες που προηγούνται της πτώχευσης και οι περιπτώσεις υπόνοιας απάτης πρέπει να δηλώνονται.

- **Άρθρο 30 του κανονισμού (ΕΚ) 1828/2006:**

1. Πέραν των πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 28(1), τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή, εντός δύο μηνών από το τέλος κάθε τριμήνου και σε σχέση με κάθε προηγούμενη έκθεση που υποβλήθηκε βάσει του εν λόγω άρθρου, λεπτομερή στοιχεία που αφορούν την εκκίνηση, την ολοκλήρωση ή την παύση διαδικασιών για την επιβολή διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων για τις αναφερθείσες παρατυπίες καθώς και σχετικά με το αποτέλεσμα των εν λόγω διαδικασιών.

- **Άρθρο 36 του κανονισμού (ΕΚ) 1828/2006:**

1. Σε περίπτωση που οι παρατυπίες αφορούν ποσά κάτω των 10.000 ευρώ τα οποία βαρύνουν τον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τα κράτη μέλη δεν υποβάλλουν στην Επιτροπή τα στοιχεία που αναφέρονται στα άρθρα 28 και 30, εκτός αν αυτό ζητηθεί ρητώς από την Επιτροπή.

- **Άρθρο 98 του κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006:**

Δημοσιονομικές διορθώσεις από τα κράτη μέλη

1. Τα κράτη μέλη φέρουν την πρωταρχική ευθύνη για τη διερεύνηση των παρατυπιών, ενεργώντας βάσει στοιχείων για οποιαδήποτε μείζονος σημασίας μεταβολή η οποία επηρεάζει τη φύση ή τους όρους υλοποίησης ή τον έλεγχο πράξεων ή επιχειρησιακών προγραμμάτων καθώς και για τη διενέργεια των απαιτούμενων δημοσιονομικών διορθώσεων.

2. Το κράτος μέλος προβαίνει στις απαιτούμενες δημοσιονομικές διορθώσεις όσον αφορά τις μεμονωμένες ή συστημικές παρατυπίες που διαπιστώνονται σε πράξεις ή επιχειρησιακά προγράμματα. Οι διορθώσεις που διενεργούνται από το κράτος μέλος συνίστανται στην ακύρωση του συνόλου ή μέρους της δημόσιας συνεισφοράς του επιχειρησιακού προγράμματος. Το κράτος μέλος λαμβάνει υπόψη τη φύση και τη σοβαρότητα των παρατυπιών καθώς και την οικονομική απώλεια του Ταμείου.

Τα κεφάλαια από τα Ταμεία που αποδεσμεύονται με τον τρόπο αυτό, μπορούν να επαναχρησιμοποιούνται από το κράτος μέλος έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015 για το σχετικό επιχειρησιακό πρόγραμμα σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3.

3. Η συνεισφορά που ακυρώνεται σύμφωνα με την παράγραφο 2, δεν επιτρέπεται να επαναχρησιμοποιηθεί για την πράξη ή τις πράξεις οι οποίες αποτέλεσαν αντικείμενο διόρθωσης, ούτε στην περίπτωση που η δημοσιονομική διόρθωση πραγματοποιείται λόγω συστημικής παρατυπίας, για υφιστάμενες πράξεις στο σύνολο ή μέρος του άξονα προτεραιότητας στον οποίο συνέβη η εν λόγω συστημική παρατυπία.

- **Άρθρο 99 του κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006:**

Δημοσιονομικές διορθώσεις από την Επιτροπή

Η Επιτροπή μπορεί να προβαίνει σε δημοσιονομικές διορθώσεις ακυρώνοντας το σύνολο ή μέρος της κοινοτικής συνεισφοράς σε επιχειρησιακό πρόγραμμα όταν, μετά τη διεξαγωγή της αναγκαίας εξέτασης, συμπεραίνει ότι:

α) υπάρχει σοβαρή έλλειψη στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του προγράμματος, που έχει θέσει σε κίνδυνο την κοινοτική συνεισφορά η οποία έχει ήδη καταβληθεί στο πρόγραμμα

β) οι δαπάνες που περιέχονται στην πιστοποιημένη δήλωση δαπανών είναι παράτυπες και δεν έχουν διορθωθεί από το κράτος μέλος πριν από την έναρξη της διαδικασίας διόρθωσης που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο

γ) ένα κράτος μέλος δεν έχει συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις του δυνάμει του άρθρου 98 πριν από την έναρξη της διαδικασίας διόρθωσης που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο.

3. ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας εγκυκλίου νοείται ως:

- α) “παρατυπία”: κάθε παράβαση διάταξης του κοινοτικού δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, με τον καταλογισμό στον κοινοτικό προϋπολογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης
- β) “οικονομικός φορέας”: οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλη οντότητα που λαμβάνει μέρος στην υλοποίηση της συνδρομής των Ταμείων, με εξαίρεση τα κράτη μέλη κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας
- γ) “πρώτη διοικητική ή δικαστική πράξη διαπίστωσης”: η πρώτη έγγραφη εκτίμηση από αρμόδια – διοικητική ή δικαστική – αρχή που καταλήγει στο συμπέρασμα, βάσει πραγματικών περιστατικών, ότι έχει διαπραχθεί παρατυπία, με την επιφύλαξη ενδεχόμενης μεταγενέστερης αναθεώρησης ή αναίρεσης αυτού του συμπεράσματος κατόπιν των εξελίξεων στη διοικητική ή τη δικαστική διαδικασία
- δ) “υπόνοια απάτης”: κάθε παρατυπία που οδηγεί στην κίνηση διοικητικής ή δικαστικής διαδικασίας σε εθνικό επίπεδο, ώστε να καθοριστεί η ύπαρξη πρόθεσης και ιδίως απάτης
- ε) “πτώχευση”: οι διαδικασίες αφερεγγυότητας οι οποίες νοούνται οι συλλογικές διαδικασίες που προϋποθέτουν την αφερεγγυότητα του οφειλέτη, συνεπάγονται τη μερική ή ολική πτωχευτική του και το διορισμό συνδίκου.

4. ΓΕΝΙΚΑ

Παρατυπίες, με την έννοια που ορίζεται πιο πάνω, είναι δυνατό να εντοπισθούν από όλους τους φορείς/αρχές που εμπλέκονται στις διαδικασίες υλοποίησης, διαχείρισης και ελέγχου των έργων που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία.

Ως σημείο εντοπισμού τους ορίζεται το σημείο κατά το οποίο έχουν αποτελέσει αντικείμενο μιας πρώτης διοικητικής ή/και δικαστικής διαπίστωσης.

Οι παρατυπίες μπορεί να είναι μεμονωμένες ή συστημικές. Συστημικές παρατυπίες ορίζονται τα ευρήματα / παραλείψεις τα οποία επαναλαμβάνονται ως αποτέλεσμα ανεπάρκειας στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου.

Η φύση, το ύψος και το χρονικό σημείο εντοπισμού κάθε παρατυπίας καθορίζουν τον τρόπο χειρισμού της σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

5. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΛΟΥΣ

Σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 65.794, ημερ. 4/7/07, η Αρχή Πιστοποίησης (Γενικό Λογιστήριο της Κυπριακής Δημοκρατίας) έχει ορισθεί ως η υπεύθυνη αρχή για την κοινοποίηση των παρατυπιών που εντοπίζονται κατά την υλοποίηση των έργων που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως καθορίζεται στους σχετικούς κοινοτικούς κανονισμούς.

Η ενημέρωση της Επιτροπής θα γίνεται μέσω του λογισμικού συστήματος IMS (Irregularities Management System), το οποίο έχει αναπτυχθεί από την Επιτροπή για το σκοπό αυτό. Η καταχώριση των περιπτώσεων παρατυπιών θα γίνεται από την Αρχή Πιστοποίησης, με βάση τις Εκθέσεις Παρατυπιών και Ενημέρωσης που θα υποβάλλονται σε αυτήν από τις διάφορες αρμόδιες αρχές/φορείς, όπως επεξηγείται πιο κάτω.

Συγκεκριμένα, οι κύριες ευθύνες της Αρχής Πιστοποίησης σε σχέση με την κοινοποίηση και το χειρισμό των παρατυπιών, καθορίζονται ως ακολούθως:

- α) Ενημέρωση της Επιτροπής, εντός δύο μηνών από το τέλος κάθε ημερολογιακού τριμήνου, για τις περιπτώσεις παρατυπιών που έχουν εντοπισθεί και έρθει εις γνώση της μέσω των διαδικασιών που περιγράφονται πιο κάτω. Τονίζεται ότι, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οποίες αναφέρονται πιο κάτω, η ενημέρωση της Επιτροπής πρέπει να είναι άμεση.
- β) Ενημέρωση της Επιτροπής, εντός δύο μηνών από το τέλος κάθε ημερολογιακού τριμήνου, σε σχέση με το στάδιο των διαδικασιών επιβολής διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων που έχουν κινηθεί καθώς και για το αποτέλεσμα των εν λόγω διαδικασιών, για τις αναφερθείσες παρατυπίες.

- γ) Διασφάλιση της ανάκτησης από την Επιτροπή του μέρους της παράτυπης δαπάνης που αφορά την κοινοτική συμμετοχή.
- δ) Διασφάλιση της αποδέσμευσης του μέρους της δημόσιας συνεισφοράς που έχει επηρεαστεί από την παρατυπία και της μη επαναχρησιμοποίησης της για την ίδια πράξη/πράξεις που έχουν αποτελέσει αντικείμενο διόρθωσης.

Για την έγκαιρη επίτευξη των πιο πάνω υποχρεώσεων της Αρχής Πιστοποίησης προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τίθενται πιο κάτω οι διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται από όλες τις εμπλεκόμενες στη διαχείριση και υλοποίηση των προγραμμάτων αρχές/φορείς.

6. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΑΡΧΩΝ / ΦΟΡΕΩΝ

A. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΠΑΡΑΤΥΠΙΩΝ

Ενόψει του γεγονότος ότι, τα κράτη μέλη φέρουν την πρωταρχική ευθύνη για τη διερεύνηση των παρατυπιών που εντοπίζονται κατά την υλοποίηση των έργων που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία, όλες οι εμπλεκόμενες αρχές/φορείς στην υλοποίηση/διαχείριση/έλεγχο των έργων έχουν την ευθύνη όπως, ενημερώνουν την Αρχή Πιστοποίησης για κάθε περίπτωση παρατυπίας που εντοπίζεται κατά τη διάρκεια των ελέγχων / επαληθεύσεων τους ή άλλων διαδικασιών.

Οι εμπλεκόμενες αρχές/φορείς έχουν επίσης την ευθύνη για ενημέρωση της Αρχής Πιστοποίησης για τις διαδικασίες που κινούνται, διοικητικές ή δικαστικές, ως αποτέλεσμα των παρατυπιών που έχουν ήδη κοινοποιήσει στην Αρχή Πιστοποίησης.

ι) Ενημέρωση Αρχής Πιστοποίησης σε σχέση με τις παρατυπίες που εντοπίζονται

Η ενημέρωση της Αρχής Πιστοποίησης πρέπει να γίνεται εντός ενός μηνός από το τέλος του ημερολογιακού τριμήνου κατά το οποίο έχει εντοπισθεί η συγκεκριμένη παρατυπία, μέσω της Έκθεσης Παρατυπιών που επισυνάπτεται ως Παράρτημα Α (για τις οδηγίες συμπλήρωσης βλέπε Παράρτημα Β).

Την ευθύνη για την ενημέρωση της Αρχής Πιστοποίησης φέρει η αρχή/φορέας που έχει εντοπίσει τη συγκεκριμένη παρατυπία. Στις περιπτώσεις εντοπισμού παρατυπιών από το Δικαιούχο, την ευθύνη για ενημέρωση της Αρχής Πιστοποίησης φέρει ο αρμόδιος Ενδιάμεσος Φορέας. Ο Δικαιούχος πρέπει να προβεί άμεσα σε γραπτή ενημέρωση του Ενδιάμεσου Φορέα για τη συγκεκριμένη παρατυπία.

Οι Εκθέσεις Παρατυπιών θα πρέπει να κοινοποιούνται σε όλες τις υπόλοιπες εμπλεκόμενες αρχές/φορείς (Αρχή Ελέγχου, Διαχειριστική Αρχή, Ενδιάμεσος Φορέας, Δικαιούχος) για ενημέρωσή τους και για την άμεση λήψη των απαραίτητων μέτρων ως προς τη διόρθωση ή/και ανάκτηση τυχόν παράτυπων πληρωμών από τον αρμόδιο Δικαιούχο.

Σύμφωνα με το κοινοτικό κανονιστικό πλαίσιο, οι περιπτώσεις παρατυπιών που αποτελούν *εξαιρέση* και για τις οποίες δεν απαιτείται σχετική ενημέρωση της Επιτροπής (και ως εκ τούτου ούτε της Αρχής Πιστοποίησης), είναι οι εξής:

- α) περιπτώσεις όπου η παρατυπία έγκειται μόνο στην αδυναμία μερικής ή πλήρους εκτέλεσης μιας πράξης που περιλαμβάνεται στο συγχρηματοδοτούμενο επιχειρησιακό πρόγραμμα λόγω της πτώχευσης του Δικαιούχου
- β) περιπτώσεις που γνωστοποιούνται στον Ενδιάμεσο Φορέα, στη Διαχειριστική Αρχή ή στην Αρχή Πιστοποίησης από το Δικαιούχο οικειοθελώς και πριν διαπιστωθούν από τις ίδιες τις αρχές, είτε πριν είτε μετά τη συμπερίληψη της εν λόγω δαπάνης στην πιστοποιημένη δήλωση που υποβάλλεται στην Επιτροπή
- γ) περιπτώσεις που διαπιστώνονται και διορθώνονται από τον Ενδιάμεσο Φορέα, τη Διαχειριστική Αρχή ή την Αρχή Πιστοποίησης πριν από τη συμπερίληψη της εν λόγω δαπάνης σε δήλωση δαπανών που υποβάλλεται στην Επιτροπή
- δ) περιπτώσεις παρατυπιών όπου το μέρος που αναλογεί στην κοινοτική συνεισφορά δεν ξεπερνά το ποσό των €10.000.

Σημειώνεται ότι, οι πιο πάνω εξαιρέσεις δεν ισχύουν για τις περιπτώσεις οι οποίες κατατάσσονται ως περιπτώσεις "άμεσης ενημέρωσης" (*βλέπε πιο κάτω*).

ii) Ενημέρωση Αρχής Πιστοποίησης για περιπτώσεις "άμεσης ενημέρωσης"

Οι περιπτώσεις παρατυπιών για τις οποίες απαιτείται άμεση ενημέρωση της Επιτροπής είναι οι εξής:

- Περιπτώσεις για τις οποίες υπάρχει ένδειξη ή υποψία για απάτη, κλοπή ή διαφθορά,
- Περιπτώσεις διαπιστωμένων ή πιθανών παρατυπιών για τις οποίες υπάρχουν φόβοι ότι, μπορεί να έχουν, πολύ σύντομα, αντίκτυπο εκτός της επικράτειας ή αποκαλύπτουν τη χρήση νέας αντικανονικής πρακτικής.

Ως εκ τούτου, η ενημέρωση της Αρχής Πιστοποίησης πρέπει επίσης να είναι άμεση, για την άμεση προώθηση της συγκεκριμένης περίπτωσης στην Επιτροπή. Στις περιπτώσεις αυτές, χρησιμοποιείται η ίδια Έκθεση Παρατυπιών, όπως επισυνάπτεται στο *Παράρτημα Α*.

iii) Ενημέρωση Αρχής Πιστοποίησης σε σχέση με εξέλιξη αναφερθεισών παρατυπιών

Για όλες τις περιπτώσεις που έχουν υποβληθεί στην Αρχή Πιστοποίησης (παρ. 6(α)(i) και (ii)) και για τις οποίες έχουν κινηθεί διαδικασίες, διοικητικές ή ποινικές, ως προς την ανάκτηση των ποσών που έχουν παράτυπα πληρωθεί, ή/και τη λήψη διορθωτικών μέτρων για την αποφυγή παρόμοιων περιπτώσεων

στο μέλλον, απαιτείται σχετική ενημέρωση της Αρχής Πιστοποίησης, εντός ενός μηνός από το τέλος κάθε ημερολογιακού τριμήνου, αρχίζοντας από το τρίμηνο που έπεται του τριμήνου κατά το οποίο έχει εντοπισθεί και υποβληθεί η υπό αναφορά παρατυπία. Η ενημέρωση αυτή θα γίνεται μέσω της Έκθεσης Ενημέρωσης, το πρότυπο της οποίας δεν διαφέρει από την Έκθεση Παρατυπιών που ετοιμάζεται για την αρχική ενημέρωση της Αρχής Πιστοποίησης και επισυνάπτεται ως Παράρτημα Α.

Η Έκθεση Ενημέρωσης αναμένεται να αποτυπώνει την εξέλιξη όλων των σχετικών διαδικασιών που έχουν κινηθεί για την ανάκτηση των ποσών ή/και τη λήψη των απαραίτητων διορθωτικών μέτρων μέχρι και το τρέχον τρίμηνο αναφοράς. Η ενημέρωση της Αρχής Πιστοποίησης πρέπει να συνεχίζεται ανά τρίμηνο με την τελευταία Έκθεση Ενημέρωσης να υποβάλλεται με την ολοκλήρωση όλων των σχετικών διαδικασιών που έχουν κινηθεί.

Την ευθύνη για την ενημέρωση της Αρχής Πιστοποίησης σε σχέση με την εξέλιξη των περιπτώσεων παρατυπιών φέρει η αρχή/φορέας στον οποίο έχει εντοπιστεί η συγκεκριμένη παρατυπία. Στις περιπτώσεις εντοπισμού της παρατυπίας σε Δικαιούχο, την ευθύνη για ενημέρωση της Αρχής Πιστοποίησης φέρει ο αρμόδιος Ενδιάμεσος Φορέας.

B. ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΤΥΠΙΩΝ

Πρόσθετα με τις απαιτήσεις των κοινοτικών κανονισμών για ενημέρωση της Επιτροπής σε σχέση με τις παρατυπίες που εντοπίζονται, τα καθήκοντα κάθε κράτους μέλους περιλαμβάνουν, όπως αναφέρεται και πιο πάνω, τη διασφάλιση της ανάκτησης των κοινοτικών πόρων από την Επιτροπή και την αποδέσμευση της αντίστοιχης δαπάνης από τη πράξη στην οποία έχει εντοπισθεί. Τα καθήκοντα αυτά υλοποιούνται με την i) καταχώριση καταλογισμού στο ΟΠΣ και τη ii) μείωση του επιλέξιμου προϋπολογισμού του έργου, όπως περιγράφεται πιο κάτω.

Σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) που έχει ετοιμαστεί σε σχέση με την Προγραμματική Περίοδο 2007 – 2013, η υλοποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων πραγματοποιείται αρχικά από εθνικούς πόρους (μέθοδος προ-χρηματοδότησης) και στη συνέχεια, με την ολοκλήρωση των διαδικασιών επαλήθευσης και πιστοποίησης από τους διάφορους φορείς (Ενδιάμεσο Φορέα, Διαχειριστική Αρχή και Αρχή Πιστοποίησης), υποβάλλεται Αίτηση Πληρωμής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για ανάκτηση των αντίστοιχων κοινοτικών πόρων. Ως εκ τούτου, η δέσμευση κοινοτικών πόρων αρχίζει από το σημείο πιστοποίησης δαπανών μέσω Αίτησης Πληρωμής προς την Επιτροπή.

Διευκρινίζεται ότι, όσον αφορά το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ), μέσω του οποίου γίνεται η καταχώριση των επιλέξιμων δαπανών και η διενέργεια των Αιτήσεων Πληρωμής για την πιστοποίηση και ανάκτηση τους από την Επιτροπή, οι δαπάνες που είναι καταχωρημένες και έχουν επικυρωθεί στο σύστημα (επικυρωμένα δελτία δαπανών) αφορούν σε δαπάνες που, είτε έχουν ήδη πιστοποιηθεί στην Επιτροπή, είτε θα πιστοποιηθούν, μέσω της επόμενης Αίτησης Πληρωμής. Ως εκ τούτου, το σημείο δέσμευσης των κοινοτικών πόρων στο ΟΠΣ είναι το σημείο επικύρωσης των δαπανών στο σύστημα.

i) Καταχώριση καταλογισμού στο ΟΠΣ

Στις περιπτώσεις εντοπισμού παράτυπων πληρωμών, οι οποίες αφορούν σε δαπάνες που περιλαμβάνονται σε επικυρωμένα δελτία δαπανών στο ΟΠΣ, τα οποία έχουν ήδη συμπεριληφθεί ή πρόκειται να συμπεριληφθούν σε Αίτηση Πληρωμής, θα πρέπει να γίνεται καταχώριση “καταλογισμού” στο σύστημα. Με τον τρόπο αυτό, αφαιρούνται οι εν λόγω παράτυπες πληρωμές από την επόμενη Αίτηση Πληρωμής προς την Επιτροπή και επιτυγχάνεται η ανάκτηση των κοινοτικών πόρων από μέρους της Επιτροπής.

Στις περιπτώσεις εντοπισμού παράτυπης πληρωμής η οποία αντιστοιχεί σε δαπάνη που δεν έχει ακόμη συμπεριληφθεί ή επικυρωθεί στο ΟΠΣ και ως εκ τούτου υπάρχει ευχέρεια διόρθωσης του συγκεκριμένου δελτίου δαπανών, τότε δεν καταχωρείται καταλογισμός, νοουμένου ότι, η δαπάνη που τελικά θα επικυρωθεί στο σύστημα δεν περιλαμβάνει το ποσό της παρατυπίας που έχει εντοπισθεί.

Η καταχώριση του καταλογισμού στο ΟΠΣ πραγματοποιείται από την αρχή/φορέα που έχει εντοπίσει την παρατυπία και η απαίτηση για καταχώριση δεν περιορίζεται από τις εξαιρέσεις ενημέρωσης που αναφέρονται στην παράγραφο 6(α)(ii) πιο πάνω.

Στις περιπτώσεις όπου, η αρχή/φορέας που έχει εντοπίσει την παρατυπία σε επικυρωμένο δελτίο δαπανών στο ΟΠΣ, είναι ο Δικαιούχος, ο οποίος δεν έχει πρόσβαση για καταχώριση καταλογισμών στο ΟΠΣ, θα πρέπει αμέσως να ενημερώσει γραπτώς τον αρμόδιο Ενδιάμεσο Φορέα για την εν λόγω παρατυπία και ο τελευταίος να προχωρήσει στην καταχώριση του καταλογισμού στο σύστημα (αναφέροντας ότι η παρατυπία έχει εντοπισθεί από το Δικαιούχο).

ii) Μείωση επιλέξιμου προϋπολογισμού έργου

Για τη διασφάλιση της απαίτησης για απόσυρση/αποδέσμευση του μέρους της δημόσιας συνεισφοράς που έχει επηρεαστεί από την παρατυπία, από το έργο στο οποίο έχει εντοπισθεί, το ΟΠΣ έχει προγραμματιστεί έτσι ώστε με την καταχώριση κάθε ποσού παρατυπίας (καταλογισμού) στο σύστημα, να γίνεται και αυτόματα ανάλογη μείωση του επιλέξιμου διαθέσιμου προϋπολογισμού του σχετικού έργου. Συγκεκριμένα, το σύστημα περιορίζει το ποσό των δαπανών που μπορεί να καταχωρηθεί για το συγκεκριμένο έργο μέχρι το συνολικό προϋπολογισμό του έργου μετά την αφαίρεση του ποσού του καταλογισμού που έχει καταλογισθεί. Ως εκ τούτου, το ποσό που αντιστοιχεί στη δημόσια συνεισφορά της παρατυπίας αποδεσμεύεται από το συγκεκριμένο έργο.

Στις περιπτώσεις εντοπισμού συστημικής παρατυπίας, η οποία επηρεάζει περισσότερα από ένα, ή όλα τα έργα συγκεκριμένου άξονα, η αποδέσμευση του παράτυπου ποσού επιτυγχάνεται με τον ίδιο τρόπο.

Αντίστοιχο ποσό με αυτό που έχει αποδεσμευτεί μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί σε άλλα έργα του σχετικού Επιχειρησιακού Προγράμματος έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015.

Γ. ΣΥΝΟΨΗ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΑΝΑ ΑΡΧΗ/ΦΟΡΕΑ

Στην ενότητα αυτή αναφέρονται τα πιθανά σενάρια που θα προκύψουν, ανά αρχή/φορέα, σύμφωνα με τις διαδικασίες και το είδος ελέγχων που πραγματοποιούνται και δίνονται συνοπτικά οι διαδικασίες που θα πρέπει να ακολουθούνται σε σχέση με την ενημέρωση και το χειρισμό των παρατυπιών που εντοπίζονται.

i) Αρχή Ελέγχου

Η Αρχή Ελέγχου, σύμφωνα με το εγχειρίδιο διαδικασιών της, διενεργεί ελέγχους σε δαπάνες που έχουν ήδη πιστοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ως εκ τούτου, οι περιπτώσεις παρατυπιών που εντοπίζονται πρέπει να τυγχάνουν χειρισμού ως εξής:

- Καταλογισμός ποσού στο ΟΠΣ
- Ενημέρωση Αρχής Πιστοποίησης, εκτός όπου ισχύουν οι εξαιρέσεις ενημέρωσης σε σχέση είτε α) με τη πτώχευση του Δικαιούχου είτε β) με το όριο των €10.000

ii) Αρχή Πιστοποίησης

Η Αρχή Πιστοποίησης (Μονάδα Επισκοπήσεων) διενεργεί επισκοπήσεις σε δείγμα πιστοποιημένων δαπανών. Ως εκ τούτου, οι περιπτώσεις παρατυπιών που εντοπίζονται πρέπει να τυγχάνουν χειρισμού ως εξής:

- Καταλογισμός ποσού στο ΟΠΣ
- Ενημέρωση Αρχής Πιστοποίησης (Μονάδα Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης), εκτός όπου ισχύουν οι εξαιρέσεις ενημέρωσης σε σχέση είτε α) με τη πτώχευση του Δικαιούχου είτε β) με το όριο των €10.000

Επιπρόσθετα, η Αρχή Πιστοποίησης (Μονάδα Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης), κατά την ετοιμασία Αίτησης Πληρωμής στην Επιτροπή, διενεργεί αριθμό διοικητικών ελέγχων, οι οποίοι βασίζονται στις δαπάνες που αναμένεται να πιστοποιηθούν με την εν λόγω Αίτηση. Οι δαπάνες συμπεριλαμβάνονται ήδη σε επικυρωμένα δελτία δαπανών στο ΟΠΣ. Ως εκ τούτου, οι περιπτώσεις παρατυπιών που εντοπίζονται μέσω της διαδικασίας αυτής πρέπει να τυγχάνουν χειρισμού ως εξής:

- Καταλογισμός ποσού στο ΟΠΣ
- Δεν απαιτείται ενημέρωση της Αρχής Πιστοποίησης/Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθότι ισχύει η εξαίρεση που αφορά τον εντοπισμό της παρατυπίας από την Αρχή Πιστοποίησης και τη διόρθωση της (δηλ. καταλογισμό) προτού αυτή συμπεριληφθεί σε Αίτηση Πληρωμής

iii) Διαχειριστική Αρχή

Η Διαχειριστική Αρχή, σύμφωνα με το Εγχειρίδιο των Διαδικασιών της, διατηρεί το δικαίωμα διενέργειας επαληθεύσεων δαπανών σε όλα τα στάδια πραγματοποίησης τους, είτε πριν είτε μετά την πιστοποίηση τους στην Επιτροπή. Ως εκ τούτου, ο τρόπος χειρισμού παρατυπιών έχει ως εξής:

α) Περιπτώσεις παρατυπιών που εντοπίζονται σε πιστοποιημένες προς την Επιτροπή δαπάνες:

- Καταλογισμός ποσού στο ΟΠΣ
- Ενημέρωση Αρχής Πιστοποίησης, εκτός όπου ισχύουν οι εξαιρέσεις ενημέρωσης σε σχέση είτε α) με τη πτώχευση του Δικαιούχου είτε β) με το όριο των €10.000

β) Περιπτώσεις παρατυπιών που εντοπίζονται σε επικυρωμένα δελτία δαπανών στο ΟΠΣ αλλά δεν έχουν ακόμη πιστοποιηθεί στην Επιτροπή:

- Καταλογισμός ποσού στο ΟΠΣ
- Δεν απαιτείται ενημέρωση της Αρχής Πιστοποίησης, καθότι ισχύει η εξαίρεση που αφορά τον εντοπισμό της παρατυπίας από τη Διαχειριστική Αρχή και τη διόρθωση της (δηλ. καταλογισμό) προτού αυτή συμπεριληφθεί σε Αίτηση Πληρωμής

γ) Περιπτώσεις παρατυπιών που εντοπίζονται είτε σε δαπάνες μη επικυρωμένου δελτίου δαπανών είτε σε σχέση με δαπάνες που δεν έχουν ακόμη συμπεριληφθεί σε δελτίο δαπανών στο ΟΠΣ

- Δεν απαιτείται καταλογισμός ποσού στο ΟΠΣ
- Δεν απαιτείται ενημέρωση της Αρχής Πιστοποίησης

Νοείται ότι, στις περιπτώσεις αυτές η παράτυπη δαπάνη δεν θα περιληφθεί στο επικυρωμένο δελτίο δαπανών στο ΟΠΣ.

iv) Ενδιάμεσος Φορέας

Οι Ενδιάμεσοι Φορείς διενεργούν ελέγχους τόσο σε πιστοποιημένες όσο και σε μη πιστοποιημένες δαπάνες. Τα στάδια των ελέγχων τους συνάδουν με αυτά της Διαχειριστικής Αρχής και ο τρόπος χειρισμού τους είναι ο αντίστοιχος:

α) Περιπτώσεις παρατυπιών που εντοπίζονται σε πιστοποιημένες προς την Επιτροπή δαπάνες:

- Καταλογισμός ποσού στο ΟΠΣ
- Ενημέρωση Αρχής Πιστοποίησης, εκτός όπου ισχύουν οι εξαιρέσεις ενημέρωσης σε σχέση είτε α) με τη πτώχευση του Δικαιούχου είτε β) με το όριο των €10.000

β) Περιπτώσεις παρατυπιών που εντοπίζονται σε επικυρωμένα δελτία δαπανών στο ΟΠΣ αλλά δεν έχουν ακόμη πιστοποιηθεί στην Επιτροπή:

- Καταλογισμός ποσού στο ΟΠΣ
- Δεν απαιτείται ενημέρωση της Αρχής Πιστοποίησης, καθότι ισχύει η εξαίρεση που αφορά τον εντοπισμό της παρατυπίας από τον Ενδιάμεσο Φορέα και τη διόρθωση της (δηλ. καταλογισμό) προτού αυτή συμπεριληφθεί σε Αίτηση Πληρωμής

- γ) Περιπτώσεις παρατυπιών που εντοπίζονται είτε σε δαπάνες μη επικυρωμένου δελτίου δαπανών είτε σε σχέση με δαπάνες που δεν έχουν ακόμη συμπεριληφθεί σε δελτίο δαπανών στο ΟΠΣ
- Δεν απαιτείται καταλογισμός ποσού στο ΟΠΣ
  - Δεν απαιτείται ενημέρωση της Αρχής Πιστοποίησης
- Νοείται ότι, στις περιπτώσεις αυτές η παράτυπη δαπάνη δεν θα περιληφθεί στο επικυρωμένο δελτίο δαπανών στο ΟΠΣ.*

Τα καθήκοντα του Ενδιάμεσου Φορέα επεκτείνονται και στις περιπτώσεις εντοπισμού παρατυπιών από τους ίδιους τους Δικαιούχους – *βλέπε πιο κάτω.*

ν) Δικαιούχος

Οι Δικαιούχοι, κατά τη διάρκεια των καθημερινών τους εργασιών ή άλλων εσωτερικών διαδικασιών για την υλοποίηση/διαχείριση των έργων, ενδέχεται να εντοπίσουν περιπτώσεις παρατυπιών. Άμεσα με τον εντοπισμό κάθε περίπτωσης, ο Δικαιούχος πρέπει να ενημερώσει γραπτώς τον αρμόδιο Ενδιάμεσο Φορέα για την εν λόγω παρατυπία (καθότι ο ίδιος δεν έχει πρόσβαση για καταχώριση καταλογισμών στο σύστημα).

- α) Περιπτώσεις παρατυπιών που εντοπίζονται σε πιστοποιημένες προς την Επιτροπή δαπάνες:
- Καταλογισμός ποσού στο ΟΠΣ από τον αρμόδιο Ενδιάμεσο Φορέα
  - Δεν απαιτείται ενημέρωση της Αρχής Πιστοποίησης καθότι, ισχύει η εξαίρεση που αφορά γνωστοποίηση της παρατυπίας από το Δικαιούχο στον Ενδιάμεσο Φορέα (ή τη Διαχειριστική Αρχή ή την Αρχή Πιστοποίησης) προτού εντοπισθεί από τις αρχές αυτές
- β) Περιπτώσεις παρατυπιών που εντοπίζονται σε επικυρωμένα δελτία δαπανών στο ΟΠΣ αλλά δεν έχουν ακόμη πιστοποιηθεί στην Επιτροπή:
- Καταλογισμός ποσού στο ΟΠΣ από τον αρμόδιο Ενδιάμεσο Φορέα
  - Δεν απαιτείται ενημέρωση της Αρχής Πιστοποίησης καθότι, ισχύει η εξαίρεση που αφορά γνωστοποίηση της παρατυπίας από το Δικαιούχο στον Ενδιάμεσο Φορέα (ή τη Διαχειριστική Αρχή ή την Αρχή Πιστοποίησης) προτού εντοπισθεί από τις αρχές αυτές
- γ) Περιπτώσεις παρατυπιών που εντοπίζονται είτε σε δαπάνες μη επικυρωμένου δελτίου δαπανών είτε σε σχέση με δαπάνες που δεν έχουν ακόμη συμπεριληφθεί σε δελτίο δαπανών στο ΟΠΣ
- Δεν απαιτείται καταλογισμός ποσού στο ΟΠΣ
  - Δεν απαιτείται ενημέρωση της Αρχής Πιστοποίησης
- Νοείται ότι, στις περιπτώσεις αυτές η παράτυπη δαπάνη δεν θα περιληφθεί σε δελτίο δαπανών που θα υποβληθεί από το Δικαιούχο στον Ενδιάμεσο Φορέα για επικύρωση.*

Σημειώνεται ότι, σε όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις, οι εξαιρέσεις δεν ισχύουν όπου η παρατυπία αφορά περίπτωση διαπιστωμένης ή ενδεχόμενης απάτης.

7. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ

Στις περιπτώσεις για τις οποίες κρίνεται απαραίτητο από την αρχή/φορέα η οποία έχει εντοπίσει συγκεκριμένη παρατυπία, όπως εφαρμόσει σταθερό ποσοστό διόρθωσης (flat rate correction) στη σχετική σύμβαση / έργο / ειδικό στόχο / άξονα προτεραιότητας / πρόγραμμα, το ποσοστό διόρθωσης εφαρμόζεται στις μέχρι τότε πιστοποιημένες προς την Επιτροπή δαπάνες, με την καταχώριση ανάλογου καταλογισμού στο σύστημα.

Με την περαιτέρω υλοποίηση της συγκεκριμένης σύμβασης / έργου / ειδικού στόχου / άξονα προτεραιότητας / προγράμματος και την πραγματοποίηση πρόσθετων δαπανών, το σταθερό ποσοστό διόρθωσης πρέπει να εφαρμοστεί και στις πρόσθετες δαπάνες που διενεργούνται στο μεσοδιάστημα, μεταξύ της ημερομηνίας εφαρμογής του σταθερού ποσοστού διόρθωσης από το φορέα εντοπισμού της παρατυπίας μέχρι και την ολοκλήρωση των σχετικών συμβάσεων / έργων / ειδικών στόχων / αξόνων προτεραιότητας / προγραμμάτων.

Για την έγκαιρη εφαρμογή του ποσοστού και την αποφυγή συμπερίληψης παράτυπης δαπάνης σε Αίτηση Πληρωμής προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έχει τεθεί σε εφαρμογή η πιο κάτω διαδικασία:

- i) Η αρχή/φορέας εντοπισμού της παρατυπίας, η οποία έχει κρίνει απαραίτητη την εφαρμογή σταθερού ποσοστού διόρθωσης, πρέπει να ενημερώσει άμεσα, με σχετική επιστολή, τον αρμόδιο Ενδιάμεσο Φορέα / Ενδιάμεσους Φορείς (όπου ισχύει) και τη Διαχειριστική Αρχή για την εν λόγω παρατυπία, με παράλληλη κοινοποίηση της και στους υπόλοιπους εμπλεκόμενους φορείς/αρχές
- ii) Η εν λόγω αρχή/φορέας εντοπισμού της συγκεκριμένης παρατυπίας προχωρεί στην καταχώριση καταλογισμού στο ΟΠΣ με βάση τις πιστοποιημένες, μέχρι τη δεδομένη στιγμή, δαπάνες προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στην ετοιμασία σχετικής Έκθεσης Παρατυπιών, όπου ισχύει
- iii) Από το σημείο αυτό και στο εξής, ο κάθε αρμόδιος Ενδιάμεσος Φορέας έχει την ευθύνη για την καταχώριση πρόσθετων καταλογισμών σε σχέση με τις πρόσθετες δαπάνες της σύμβασης/έργου κλπ που επηρεάζονται από τη συγκεκριμένη παρατυπία και περιλαμβάνονται σε επικυρωμένα Δελτία Δαπανών στο ΟΠΣ
- iv) Η καταχώριση καταλογισμών επί των μετέπειτα πρόσθετων δαπανών πρέπει να πραγματοποιείται από τον Ενδιάμεσο Φορέα πριν από τη διενέργεια στο ΟΠΣ κάθε νέας Βεβαίωσης Δαπανών προς τη Διαχειριστική Αρχή
- v) Ο υπολογισμός κάθε νέου καταλογισμού γίνεται με βάση το σταθερό ποσοστό διόρθωσης που καθορίστηκε από τον φορέα εντοπισμού της παρατυπίας επί των πρόσθετων δαπανών που συμπεριλαμβάνονται σε νέα επικυρωμένα Δελτία Δαπανών στο ΟΠΣ, πέραν του ποσού των δαπανών στο οποίο έχει υπολογισθεί ο προηγούμενος καταλογισμός

- vi) Η καταχώριση καταλογισμών θα πραγματοποιείται από τον αρμόδιο Ενδιάμεσο Φορέα μέχρι και την ολοκλήρωση των συμβάσεων / έργων κλπ που επηρεάζονται.

Σημειώνεται ότι, δεν απαιτείται η ετοιμασία πρόσθετων Εκθέσεων Παρατυπιών από τον Ενδιάμεσο Φορέα για κάθε νέο καταλογισμό που θα καταχωρείται, εφόσον, οι καταλογισμοί αφορούν την ίδια παρατυπία για την οποία έχει ήδη ετοιμαστεί σχετική Έκθεση από την αρμόδια ελεγκτική αρχή/φορέα, εάν και εφόσον ήταν απαραίτητο σύμφωνα με τις πρόνοιες της παρούσας Εγκυκλίου.

8. ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΟΥΝ ΕΣΟΔΑ

Αριθμός έργων τα οποία έχουν ενταχθεί για συγχρηματοδότηση από τα Ταμεία δύναται να παράγουν έσοδα, είτε κατά τη διάρκεια υλοποίησης τους είτε μετά την ολοκλήρωσή τους.

Όσον αφορά τα έργα που θα παράγουν έσοδα μετά την ολοκλήρωσή τους, έχει εφαρμοστεί στο ΟΠΣ, σύμφωνα με τις πρόνοιες των κανονισμών, διαδικασία για περιορισμό των επιλέξιμων δαπανών που θα πιστοποιούνται προς την ΕΕ, με βάση συγκεκριμένο συντελεστή ελλείμματος χρηματοδότησης, ο οποίος υπολογίζεται μετά από σχετική μελέτη και ανάλυση, για κάθε έργο. Συγκεκριμένα, στο ΟΠΣ καταχωρούνται οι πραγματικές συμβάσεις σε δελτία νομικών δεσμεύσεων και οι πραγματικές δαπάνες των Δικαιούχων σε δελτία δαπανών, ενώ ο περιορισμός των επιλέξιμων δαπανών εφαρμόζεται κατά τη διενέργεια Βεβαίωσης Δαπανών του Ενδιάμεσου Φορέα και της Διαχειριστικής Αρχής. Στις Βεβαιώσεις Δαπανών περιλαμβάνονται και υπολογίζονται στο συνολικό ποσό προς βεβαίωση / πιστοποίηση οι περιορισμένες δαπάνες μετά την εφαρμογή του συντελεστή ελλείμματος χρηματοδότησης, οι οποίες είναι και οι πραγματικά επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση δαπάνες με βάση το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ.

Όσον αφορά την καταχώριση καταλογισμών στο ΟΠΣ σε σχέση με έργα που θα παράγουν έσοδα μετά την ολοκλήρωσή τους, το ποσό καταλογισμού που θα καταχωρείται από το χρήστη θα αφορά το πραγματικό ποσό που δαπανήθηκε, δηλαδή χωρίς να περιορίζεται από το χρήστη για τυχόν έσοδα. Το σύστημα θα υπολογίζει αυτόματα τον περιορισμένο καταλογισμό και την ανάλυση του σε κοινοτική και εθνική συμμετοχή.

Όσον αφορά περιπτώσεις καταχώρισης παρατυπιών οι οποίες αντιστοιχούν σε επίπεδο ειδικού στόχου / άξονα προτεραιότητας / επιχειρησιακού προγράμματος, δηλαδή δεν αφορούν ένα και μόνο έργο και έτσι δεν είναι εφικτός ο περιορισμός του καταλογισμού από το σύστημα, η αρμόδια αρχή/φορέας εντοπισμού της συγκεκριμένης παρατυπίας πρέπει να υπολογίζει το ποσό του καταλογισμού με βάση τις ήδη περιορισμένες επιλέξιμες δαπάνες στο ΟΠΣ, δηλαδή μέσω των Βεβαιώσεων Δαπανών του Ενδιάμεσου Φορέα ή της Διαχειριστικής Αρχής, ή την ανάλυση της Αίτησης Πληρωμής που αφορά το συγκεκριμένο έλεγχο.

Σημειώνεται ότι, στις περιπτώσεις όπου το ποσό του καταλογισμού περιορίζεται σύμφωνα με τα πιο πάνω, τα ποσά που θα καταγράφονται στις Εκθέσεις Παρατυπιών που θα ετοιμάζονται όπου ισχύει, θα αντιστοιχούν στα περιορισμένα ποσά, όπως επεξηγείται στο Παράρτημα Β της Εγκυκλίου.

9. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ

Στις περιπτώσεις έργων τα οποία, πέραν της δημόσιας συνεισφοράς (εθνική και κοινοτική) χρηματοδοτούνται και από ιδιωτικούς πόρους, και στα οποία έχει εντοπισθεί παρατυπία και απαιτείται καταχώριση καταλογισμού, το ποσό του καταλογισμού πρέπει να υπολογίζεται στο μέρος που αφορά τη δημόσια συμμετοχή και σε αυτό που αφορά την ιδιωτική συμμετοχή, για την ορθή καταχώριση του καταλογισμού στο ΟΠΣ.

10. ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΩΝ ΣΤΟ ΟΠΣ

Όσον αφορά στις περιπτώσεις ευρημάτων για τις οποίες δεν έχει ακόμη εξακριβωθεί κατά πόσο αφορούν περίπτωση παρατυπίας και απαιτείται η διενέργεια περαιτέρω ελέγχων για την εξακρίβωση ή μη της ύπαρξης του συγκεκριμένου ευρήματος, υπάρχει η δυνατότητα καταχώρισης αναστολής στο ΟΠΣ.

Με την καταχώριση αναστολής, η οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί από επίπεδο παραστατικού (ολόκληρου ή μέρους) μέχρι και σε επίπεδο άξονα προτεραιότητας, οι δαπάνες που είναι καταχωρημένες στο σύστημα (σε επικυρωμένα δελτία δαπανών) και αφορούν τη συγκεκριμένη αναστολή, αναστέλλονται προσωρινά, δηλαδή δεν περιλαμβάνονται στις δαπάνες που θα πιστοποιηθούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω επόμενων Αιτήσεων Πληρωμής. Με την ολοκλήρωση των απαραίτητων διαδικασιών για την εξακρίβωση του ευρήματος και τη λήψη των απαραίτητων μέτρων αντιμετώπισης του (π.χ. καταλογισμός στο ΟΠΣ), η εν λόγω αναστολή αποσύρεται από το σύστημα (άρση αναστολής) και οι επηρεαζόμενες δαπάνες συμπεριλαμβάνονται πλέον στις δαπάνες που θα πιστοποιηθούν στην Επιτροπή, μέσω των επόμενων Αιτήσεων Πληρωμής που θα υποβληθούν, με εξαίρεση το ποσό που έχει εξακριβωθεί ως παρατυπία και έχει καταλογιστεί.

Η δυνατότητα καταχώρισης αναστολής στο ΟΠΣ έχει δοθεί στη Διαχειριστική Αρχή και την Αρχή Πιστοποίησης. Στις περιπτώσεις όπου κρίνεται αναγκαία από την Αρχή Ελέγχου ή τους Ενδιάμεσους Φορείς η χρήση της δυνατότητας αυτής, πρέπει να ενημερώνεται σχετικά μία εκ των δύο Αρχών για την καταχώριση της εν λόγω αναστολής.

11. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΑΝΤΙΡΡΗΣΕΩΝ

Όσον αφορά στις περιπτώσεις για τις οποίες, τα ευρήματα των αρχών/φορέων που έχουν διενεργήσει ελέγχους/επαληθεύσεις/επισκοπήσεις δεν γίνονται αποδεκτά από τους ελεγχόμενους φορείς και ως εκ τούτου, οι ελεγκτικές αρχές/φορείς δεν μπορούν να προχωρήσουν στην οριστικοποίηση των ευρημάτων τους και την εφαρμογή των προνοιών της παρούσας Εγκυκλίου, έχει συσταθεί ειδική Επιτροπή, η Επιτροπή Εξέτασης Αντιρρήσεων, σκοπός της οποίας είναι η εξέταση των αντιρρήσεων των ελεγχόμενων φορέων, σε περιπτώσεις όπου τίθεται θέμα οικονομικών επιπτώσεων (π.χ. ανάγκη για καταλογισμό).

Η Επιτροπή Εξέτασης Αντιρρήσεων απαρτίζεται από εκπροσώπους της Αρχής Πιστοποίησης, της Διαχειριστικής Αρχής και της Αρχής Ελέγχου και έχει ως καθήκον τη συλλογική εξέταση των αντιρρήσεων των ελεγχόμενων φορέων. Η Επιτροπή έχει μόνο συμβουλευτικό χαρακτήρα και οι αποφάσεις λαμβάνονται από την Αρχή Πιστοποίησης, η οποία έχει τη συγκεκριμένη ευθύνη, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου που έχει εφαρμοστεί για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013.

A. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Στις περιπτώσεις όπου, ο ελεγχόμενος φορέας διαφωνεί με συγκεκριμένο εύρημα το οποίο έχει εντοπισθεί από την Αρχή/Φορέα που διενεργεί τον έλεγχο και το οποίο έχει οικονομική επίπτωση (καταλογισμό ποσού), τότε ο ελεγχόμενος φορέας έχει τη δυνατότητα να υποβάλει τις αντιρρήσεις του γραπτώς στην αρμόδια ελεγκτική αρχή, με κοινοποίηση στην Αρχή Πιστοποίησης, εντός της προθεσμίας που θα καθορίζεται από την ελεγκτική αρχή κατά την αποστολή του προσχεδίου της Έκθεσης Ελέγχου / των ευρημάτων της και εφόσον ο ελεγχόμενος φορέας έχει προβεί στις απαραίτητες διαβουλεύσεις με την αρμόδια ελεγκτική αρχή.

Με την παραλαβή των αντιρρήσεων του ελεγχόμενου φορέα, η Αρχή Πιστοποίησης προχωρεί στη σύγκλιση της εν λόγω Επιτροπής, στην οποία παρευρίσκονται και εκπρόσωποι της αρμόδιας ελεγκτικής αρχής και του ελεγχόμενου φορέα. Οι θέσεις/επιχειρήματα και των δύο πλευρών επί του συγκεκριμένου ευρήματος πρέπει να υποβάλλονται εκ των προτέρων, γραπτώς, στην Επιτροπή, ενώ, οι εν λόγω εκπρόσωποι έχουν τη δυνατότητα να παρουσιάσουν τη θέση τους και ενώπιον της Επιτροπής.

B. ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Με την ολοκλήρωση της συνεδρίασης/συνεδριάσεων της Επιτροπής, η Αρχή Πιστοποίησης προχωρεί στη λήψη απόφασης, η οποία αποστέλλεται σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Στην Απόφαση καταγράφεται το σκεπτικό και οι λόγοι για τους οποίους η Αρχή Πιστοποίησης έχει προβεί στη συγκεκριμένη απόφαση.

Εάν η Αρχή Πιστοποίησης, με τη σχετική της απόφαση, κρίνει τις αντιρρήσεις του ελεγχόμενου φορέα ως βάσιμες, τότε η ελεγκτική αρχή προχωρεί στην αναθεώρηση του χειρισμού του συγκεκριμένου ευρήματος κατά την έκδοση της τελικής Έκθεσης Ελέγχου, διατηρώντας το δικαίωμα να κρατήσει την αρχική της θέση και να κάνει σχετική αναφορά στην Έκθεση Ελέγχου.

Εάν η Αρχή Πιστοποίησης, με τη σχετική της απόφαση, κρίνει τις αντιρρήσεις του ελεγχόμενου φορέα αβάσιμες, τότε το συγκεκριμένο εύρημα της ελεγκτικής αρχής παραμένει ως έχει και η τελευταία προχωρεί στις απαραίτητες ενέργειες, με βάση τις πρόνοιες της παρούσας εγκυκλίου (καταχώριση καταλογισμού στο ΟΠΣ, ενημέρωση Αρχής Πιστοποίησης εάν απαιτείται).

Τονίζεται ότι, η δυνατότητα προσφυγής των ελεγχόμενων φορέων στην Επιτροπή Εξέτασης Αντιρρήσεων θα πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο δυνατό και εφόσον έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια εύρεσης κοινής αποδεκτής λύσης μεταξύ της ελεγκτικής αρχής και του ελεγχόμενου φορέα.

12. ΑΝΑΚΤΗΣΕΙΣ ΠΟΣΩΝ ΠΑΡΑΤΥΠΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

A. ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΠΟΣΟΥ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Όπως αναφέρεται πιο πάνω, όσον αφορά στο κοινοτικό μέρος της συγχρηματοδότησης, η ανάκτηση των ποσών που έχουν παράτυπα πληρωθεί πραγματοποιείται με την καταχώριση καταλογισμού για το αντίστοιχο ποσό στο ΟΠΣ και την κατά συνέπεια αφαίρεση τους από τις πιστοποιημένες δαπάνες της επόμενης Αίτησης Πληρωμής.

Η καταχώριση του καταλογισμού πρέπει να γίνεται άμεσα με τον εντοπισμό της παράτυπης δαπάνης, ανεξαρτήτως εάν το ποσό έχει ή όχι ανακτηθεί όσον αφορά τον εθνικό προϋπολογισμό, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται άμεσα η ανάκτηση των κοινοτικών πόρων από μέρους της Επιτροπής.

B. ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΠΟΣΟΥ ΑΠΟ ΜΕΡΟΥΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Η ανάκτηση των εθνικών πόρων σε σχέση με παράτυπες πληρωμές που έχουν εντοπισθεί παραμένει ευθύνη του φορέα που έχει προβεί στην παράτυπη πληρωμή. Οι διαδικασίες που πρέπει να ακολουθηθούν είναι ίδιες με αυτές που ακολουθούνται σε περιπτώσεις ανάκτησης πόρων για έργα που υλοποιούνται στα πλαίσια του εθνικού προϋπολογισμού.

13. ΛΗΨΗ ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

Την ευθύνη για την παρακολούθηση των παρατυπιών που έχουν εντοπισθεί και τη λήψη μέτρων για τη διόρθωση τους φέρει ο φορέας στον οποίο έχει εντοπισθεί η παρατυπία.

Στις περιπτώσεις όπου ο φορέας στον οποίο έχει εντοπισθεί η παρατυπία είναι ο Δικαιούχος, ο αρμόδιος Ενδιάμεσος Φορέας έχει επίσης ευθύνη για την παρακολούθηση και επιβεβαίωση ότι έχουν ληφθεί όλα τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα από το Δικαιούχο.

14. ΜΗΤΡΩΑ ΠΑΡΑΤΥΠΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΤΗΣΕΩΝ

Η κάθε ελεγχόμενη αρχή/φορέας έχει την ευθύνη για την καταχώριση όλων των παρατυπιών που εντοπίζονται σε αυτή, ανεξαρτήτως εάν εμπίπτουν στις εξαιρέσεις για κοινοποίηση προς την Αρχή Πιστοποίησης, σε ειδικά διαμορφωμένο για το σκοπό αυτό μητρώο.

Παράλληλα, πρέπει να τηρείται μητρώο ανακτήσεων για τις ανακτήσεις παράτυπων πληρωμών που έχουν πραγματοποιηθεί σε σχέση με τον εθνικό προϋπολογισμό και αυτές που παραμένουν σε εκκρεμότητα.

Στις περιπτώσεις Δικαιούχων οι οποίοι είναι κυβερνητικά τμήματα, τα εν λόγω μητρώα πρέπει να τηρούνται από τους ίδιους. Στις περιπτώσεις Δικαιούχων οι οποίοι δεν είναι κυβερνητικά τμήματα, τα εν λόγω μητρώα πρέπει να τηρούνται από τους αρμόδιους Ενδιάμεσους Φορείς, οι οποίοι είναι οι αρμόδιοι για την πληρωμή των Δικαιούχων από το κονδύλι του κρατικού προϋπολογισμού και ως εκ τούτου έχουν και την ευθύνη για την ανάκτηση τους.

Στο *Παράρτημα Γ* παρουσιάζεται πρότυπο Μητρώου για σκοπούς καταχώρισης Παρατυπιών και Ανακτήσεων.

15. ΕΥΘΥΝΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΑΡΧΩΝ/ΦΟΡΕΩΝ

Τονίζεται ότι, ουσιαστική συνεισφορά αναμένεται από όλους τους λειτουργούς των διαφόρων εμπλεκόμενων αρχών/φορέων στον εντοπισμό παρατυπιών που προκύπτουν κατά την υλοποίηση των εν λόγω Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Οι Ενδιάμεσοι Φορείς και η Διαχειριστική Αρχή στην περίπτωση έργων που δεν έχουν ανατεθεί σε Ενδιάμεσο Φορέα, καλούνται όπως μεριμνούν για την κοινοποίηση της Εγκυκλίου της Αρχής Πιστοποίησης σε κάθε νέο Δικαιούχο που θα εμπλακεί σε μελλοντικά έργα υπό την αρμοδιότητα τους.